

Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Starostwie Powiatowym w Ostrowcu Świętokrzyskim

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Ilżecka 37, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski; NIP: 661 196 47 18; REGON: 291018537; tel.: (0-41) 247 66 10, 247 63 55; fax: (0-41) 247 69 65; e-mail: starostwo@fos.pl. Starostą Powiatu Ostrowieckiego jest Pan Zdzisław Kalamaga.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach: Grzegorz Trapcia – Wojewódzki Koordynator Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, starszy inspektor wojewódzki Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC, oraz Anna Korcipa – inspektor wojewódzki Wieloosobowego Stanowiska ds. Analiz i Nadzoru nad SAC – kierująca zespołem inspektorów, na podstawie art. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z dnia 3 czerwca 2011 r. (Dz. U. Nr 126, poz. 718) oraz odpowiednich upoważnień Nr 76/2014 i 77/2014 wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Panią Renatę Segiecińską.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 14 lutego 2014 r.
Dokonano wpisu do Książki kontroli pod pozycją nr 1/2014.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Realizacja przez samorząd powiatowy zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
2. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ad. 1 Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Rada Powiatu Ostrowieckiego Uchwałą Nr XVI/108/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku przyjęła Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016 (zał. nr 1). Liczący 13 stron załącznik do niniejszej uchwały zawiera: diagnozę zjawiska, dane statystyczne na temat interwencji w rodzinach dotkniętych przemocą (za okres od 2009 do I półrocza 2011) dla wszystkich gmin wchodzących w skład powiatu ostrowieckiego, wraz ze wskazaniem kategorii i płci osób objętych interwencją; założenia, cele programu, źródła finansowania działań, sposoby ewaluacji.

Jak wynika z w/w dokumentu zaplanowane działania będą finansowane ze środków znajdujących się w dyspozycji Powiatu Ostrowieckiego, Wojewody Świętokrzyskiego oraz środków pozabudżetowych pozyskanych w ramach opracowanych programów.

W roku kontroli ustalono, iż w budżecie przyjętym na 2014 rok Uchwałą Nr XVI/1343/13 Rady Powiatu w Ostrowcu Świętokrzyskim wyodrębniono *rozdział 85205 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie*, w ramach którego zabezpieczono środki w wysokości 10 000 zł.

Powiatowy Program nie zawiera harmonogramu wskazującego terminy oraz częstotliwość realizacji przedsięwzięć w nim zaplanowanych. Jak wynika z przedłożonego sprawozdania z realizacji Programu za rok 2013 oraz z informacji dot. działań programowych realizowanych w 2014 roku w okresie kontroli nie wszystkie działania ujęte w Powiatowym Programie były realizowane (zał. nr 2). W ramach realizacji celu szczegółowego pn.: *podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie* w grudniu 2013 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej opracowało i dystrybuowało ulotki zawierające treści dot. zjawiska przemocy, jego form, ofertę pomocową lokalnych instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zał. nr 3). Ulotki w liczbie 750 egzemplarzy zostały rozdyskrebowane na terenie powiatu ostrowieckiego, w miejscach użyteczności publicznej m. in.: ośrodkach zdrowia, ośrodkach pomocy społecznej, jak również w placówkach oświatowych, w tym ośrodkach szkolno-wychowawczych.

W ramach realizacji celu polegającego na *zminiejszaniu negatywnych skutków przemocy u osób, które jej doświadczają* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie świadczyło na rzecz osób dotkniętych przemocą, w tym również dzieci poradnictwo specjalistyczne. Jak wynika z informacji przedłożonej przez – kierownika Działu Pracy z Rodziną i Dzieckiem, w 2013 roku z pomocy psychologa skorzystały 4 osoby. Zakres udzielonego poradnictwa dotyczył problemów rodzinnych i osobistych związanych z występowaniem przemocy (zał. nr 4).

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim stale współpracuje z lokalnymi Zespołami Interdyscyplinarnymi, co zostało zawarte w obszarze II Programu, cel szczegółowy nr 5. Pracownicy PCPR – m.in. specjalista pracy z rodziną uczestniczy w pracach zespołów (członek zespołu interdyscyplinarnego Gminy Bodzechów oraz zespołów działających w Gminie Kunów i Ostrowiec Świętokrzyski).

W ramach monitorowania zjawiska przemocy na terenie powiatu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie gromadzi na bieżąco statystyki dotyczące liczby i sposobu prowadzenia procedury Niebieskie Karty przez zespoły interdyscyplinarne na terenie powiatu. Statystyki te pozyskiwane są również w celu aktualizowania danych zawartych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Podkreślić należy, iż w ramach wspierania realizacji działań ujętych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przez stowarzyszenie utworzone przez pracowników PCPR, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz działającego przy nim Ośrodka Interwencji Kryzysowej. *Stowarzyszenie „Nigdy więcej” na rzecz osób dotkniętych przemocą w Ostrowcu Świętokrzyskim* zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego 31.12.2013 roku. Na dzień kontroli w/w podmiot oczekiwał na nadanie numeru NIP i REGON. Prezesem Stowarzyszenia jest

(przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim) – reprezentująca Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, Sekretarzem Stowarzyszenia jest (pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie). Cele statutowe Stowarzyszenia obejmują m. in.:

- Niesienie wielopłaszczyznowej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie
- Działalność na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn
- Działalność na rzecz osób starszych i osób niepełnosprawnych zagrożonych przemocą i doświadczających przemocy
- Działalność na rzecz dzieci i młodzieży ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi z rodzin zagrożonych przemocą
- Ochrona matki i dziecka przed okrucieństwem
- Pomoc i wsparcie (psychologiczne, medyczne, terapeutyczne, socjalne, prawne) dla osób dotkniętych wykorzystaniem seksualnym w dzieciństwie lub w okresie dorastania
- Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od zagrożeń społecznych
- Dążenie do zmian negatywnych postaw i stereotypów
- Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych placówek wsparcia dla ofiar przemocy i dla dzieci pozostających pod ich opieką.

Ad. 2 Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Do dnia kontroli Powiat Ostrowiecki nie opracował programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, o których mowa w art. 6 ust. 3 pkt. 2 ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Z informacji przedłożonej przez p.o. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Pana Mieczysława Libudę wynika, iż działania w powyższym zakresie ujęto w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Z analizy sprawozdania z realizacji Powiatowego Programu wynika jednakże, iż w okresie kontroli działanie określone w Programie jako *Promowanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą* nie było realizowane.

Zgodnie z grafikiem opracowanym przez PCPR dot. realizacji działań ujętych w Powiatowym Programie w 2014 roku w/w działanie zaplanowano na okres od października do grudnia 2014 roku (zał. nr 5).

Ad 3 – 4. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do dnia kontroli powiat ostrowiecki nie dysponował infrastrukturą techniczną w postaci ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, ani ośrodka interwencji kryzysowej. W okresie kontroli nie zachodziła konieczność umieszczania w w/w placówkach osób z tytułu doświadczania przemocy w rodzinie. Na terenie powiatu ostrowieckiego funkcjonuje ośrodek interwencji kryzysowej prowadzony przez Miasto Ostrowiec Świętokrzyski, do którego w przypadku konieczności zapewnienia schronienia, w trybie interwencyjnym, kierowane są osoby doznające przemocy w rodzinie. Ościenne gminy zawarły porozumienia z Gminą Ostrowiec, co umożliwiło kierowanie do OIK osób nie będących mieszkańcami Gminy Ostrowiec. Można zatem uznać, iż zadanie przypisane powiatowi realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Rada Powiatu Ostrowieckiego Uchwałą Nr XVI/108/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku przyjęła Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016. Program nie zawiera jednak harmonogramu wskazującego terminy oraz częstotliwość realizacji przedsięwzięć w nim zaplanowanych. Ponadto z przedłożonych sprawozdań z realizacji Programu za rok 2013 oraz z informacji dot. działań programowych realizowanych w 2014 roku wynika, iż w okresie kontroli nie wszystkie działania ujęte w Powiatowym Programie były realizowane;
2. Do dnia kontroli Powiat Ostrowiecki nie opracował programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, o których mowa w art. 6 ust. 3 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
3. Do dnia kontroli powiat ostrowiecki nie dysponował infrastrukturą techniczną w postaci ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, ani ośrodkiem interwencji kryzysowej. W okresie kontroli nie zachodziła konieczność umieszczania w w/w placówkach osób z tytułu doświadczania przemocy w rodzinie, gdyż gminy powiatu ostrowieckiego podpisały porozumienie z Miastem Ostrowiec, które prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Osoby potrzebujące specjalistycznej pomocy trafiają tam z pominięciem PCPR.

VII. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację, sprawozdania w Statystycznej Aplikacji Centralnej
- wyjaśnienia p.o. dyrektora PCPR Pana Mieczysława Libudę, pracownika socjalnego

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z p.o. Dyrektora PCPR Mieczysławem Libudą.

VIII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Zgodnie § 18 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 126 poz. 718) kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia założeń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

Korcińska Anna
Guguszyńska Tadeusz

Kielce, dn. 26. II 2014 r.

Ze strony kontrolowanej:

STAROSTA

dr Zdzisław Kalamaga

Ostrander, dn. 10.03 2014 r.

Zaproszonym
mgr WOLFF WŁADYSŁAW WŁADYSLAWOWICZ WŁADYSLAWOWICZ

mgr Renata Segiecińska
Z CAŁY DOKŁAD DOKŁADU
DOKŁADU DOKŁADU DOKŁADU